

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej, PhD. v právnej veci žalobcu: **P. P. – P.-C. S.**, zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., proti žalovanému: **Slovenská inšpekcia životného prostredia - ústredie**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 43 960 038 07/4602-20054/Leg zo dňa 25. júna 2007, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7S/116/2007-40 zo dňa 13. februára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7 S 116/2007-40 zo dňa 13. februára 2008 **m e n í** tak, že podľa § 250j ods.2, písm. a/ O.s.p. rozhodnutie žalovaného č. 43 960 038 07/4602-20054/Leg zo dňa 25. júna 2007 **z r u š u j e** a **v r a c i a** vec žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trov konania vo výške 132,78 eura do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. T. Š., advokáta.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa ustanovenia § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 43 960 038 07/4602-20054/Leg zo dňa

25. júna 2007, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Košice, č. 43 965 005/756-8983/Vaľ zo dňa 23. marca 2007 (ďalej len rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa). Rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 5 000,-- Sk (165,90 eura) za dva správne delikty spočívajúce v porušení povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaného (ďalej len zákon o odpadoch). Skutková podstata správnych deliktov spočívala v tom, že žalobca v kontrolovanom období nezabezpečil zhodnotenie odpadov kat. č. 160601-N a 191001-O u osôb oprávnených na nakladanie s týmito druhmi odpadov, pretože odpad kat. č. 160601-N odovzdal dňa 26. januára 2006 v množstve 0,1 t spoločnosti A.-A., s.r.o., Z., ktorá nebola podľa zákona o odpadoch oprávnená na vykonanie prepravy tohto druhu odpadu, a odpad kat. č. 191001-0 odovzdal dňa 30. augusta 2006 v množstve 5,18 t spoločnosti Z., s.r.o., K., ktorá nebola oprávnená na nakladanie s týmto druhom odpadu podľa zákona o odpadoch.

Krajský súd sa zaoberal len správnym deliktom, ktorého sa mal žalobca dopustiť tak, že nezabezpečil zhodnotenie odpadov kat. č. 160601-N u osoby oprávnenej na nakladanie s uvedeným odpadom, pretože olovené batérie v množstve 0,1 t odovzdal spoločnosti A.-A., s.r.o., ktorá nebola podľa zákona o odpadoch oprávnená na vykonanie prepravy tohto druhu odpadu, nakoľko žalobca v žalobe namietal len tento správny delikt.

Dôvodnosťou postihu žalobcu za správny delikt, ktorého sa mal dopustiť tým, že dňa 30. augusta 2006 odpad kat. č. 191001-O v množstve 5,18 t odovzdal spoločnosti Z., s.r.o., ktorá nebola oprávnená na nakladanie s týmto druhom odpadu, sa krajský súd nemohol zaoberať, pretože žalobca preskúmané rozhodnutie žalovaného v tomto rozsahu nenapadol a ako žalobnú námietku neuplatnil. Žalobca túto námietku uplatnil až na pojednávaní pred krajským súdom dňa 13. februára 2008, t.j. po uplynutí lehoty uvedenej v ustanovení § 250b ods. 1, § 250h ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa názoru krajského súdu je správny delikt uvedený v ustanovení § 78 ods. 2 písm. f/ zákona o odpadoch založený na princípe objektívnej zodpovednosti, a teda zodpovednosť žalobcu za tento správny delikt je daná bez ohľadu na to, či žalobca mal alebo nemal vedomosť o tom, že jeho obchodný partner, ktorý prevzal odpad na prepravu, nemá oprávnenie na prepravu tohto druhu odpadu. Opísaným konaním sa žalobca dopustil

protiprávneho konania, a tým naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa ustanovenia § 78 ods. 2 písm. f/ v spojení s § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o odpadoch.

Krajský súd vyhodnotil námietku žalobcu, podľa ktorej správnym deliktom zo dňa 26. januára 2006 neohrozil ani nepoškodil zdravie ľudí a životné prostredie, za neodôvodnú. Ohrozenie alebo poškodenie zdravia ľudí a životného prostredia nie sú skutkové znaky správneho deliktu v zmysle ustanovenia § 78 ods. 2 písm. f/ v spojení s § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o odpadoch, a preto ich naplnenie konaním žalobcu nebolo potrebné skúmať.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť, rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Uviedol, že krajský súd zamenil objektívnu skutočnosť za objektívnu zodpovednosť. Firma, ktorej zveril prepravu odpadu, mala podľa ustanovenia § 7 zákona o odpadoch udelený súhlas v čase, keď s ňou nadviazal kontakt a mala ho termínovaný pôvodne aj na dobu inkriminovanej udalosti. K zmene súhlasu došlo, čo však nezaregistroval ani štátny orgán. V Správnom poriadku ani v zákone o odpadoch nie je pri objektívnej zodpovednosti ustanovené, že sa jej nemožno zbaviť. Teda aj všeobecný procesný predpis aj špeciálny hmotný predpis chápu objektívnu zodpovednosť ako dôkazné bremeno, ktoré možno uniesť. Opačný názor je v rozpore s touto právnou notoriou. Povinnosť zisťovať v každom okamihu trvanie súhlasu je logicky neodôvodniteľná. V poňatí prvostupňového súdu ide o fatalizmus a nie o postoj zodpovedajúci reálnemu životu a právnej logike. Do spisu založil správu od príslušného orgánu, ktorý vedie evidenciu súhlasov. Je pozitívna. Podľa jeho názoru sa napadnuté rozhodnutie opiera o neudržateľný názor.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že konanie žalobcu naplnilo všeobecné znaky správneho deliktu, jeho odvolanie preto považuje za neodôvodnené. Poukázal na to, že povinnosťou držiteľa odpadu podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o odpadoch je odovzdať odpad na prepravu len tomu, kto bol k tejto činnosti oprávnený zo zákona o odpadoch, t.j. tomu, kto vlastnil platný súhlas podľa § 7 ods. 1 písm. g/ zákona o odpadoch. Nie je nevyhnutné zisťovať trvanie súhlasu na prepravu v každom okamihu, ako sa snaží navodiť žalobca. Stačí, aby si potrebné skutočnosti overil vždy pred realizáciou prepravy. Overenie je nevyhnutné aj z dôvodu, že pôvodne udelený súhlas môže byť v súlade s ustanovením § 75 zákona o odpadoch zmenený, prípadne zrušený v situáciách, ktoré sú v tomto ustanovení uvedené. Je na zodpovednosti žalobcu, aby si všetky

skutočnosti súvisiace s oprávnenosťou odberateľa odpadu overil, a tak splnil povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o odpadoch. Žalobca je objektívne zodpovedný za zistené porušenie a v tomto prípade nie je možno sa zodpovednosť zbaviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu (§ 212 Občianskeho súdneho poriadku) ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s prihliadnutím na skutočnosť, že išlo o posúdenie správnosti aplikácie hmotnoprávneho predpisu (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Varela Assalino proti Portugalsku zo dňa 25. apríla 2002, sťažnosť č. 64336/01) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 23. júla 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolací súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil, že rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa bola podľa ustanovenia § 78 ods. 2 písm. f/ zákona o odpadoch žalobcovi uložená pokuta vo výške 5 000,-- Sk (165,90 eura) za porušenie povinností uvedených v ustanovení § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o odpadoch na tom skutkovom základe, že žalobca nezabezpečil zhodnotenie odpadov kat č. 160601-N a 191001-0 u osôb oprávnených na nakladanie sa týmito druhmi odpadov:

1. odpad kat. č. 160601-N dňa 26. januára 2006 v množstve 0,1 t odovzdal spoločnosti A.-A., s.r.o., ktorá nebola oprávnená na vykonanie prepravy tohto druhu odpadu podľa zákona o odpadoch,
2. odpad kat. č. 191001-O dňa 30. augusta 2006 v množstve 5,18t odovzdal spoločnosti Z., s.r.o., ktorá nebola oprávnená na nakladanie s týmto druhom odpadu podľa zákona o odpadoch.

V správnom konaní bolo preukázané, že žalobca dňa 26. januára 2006 neodovzdal odpad kat. č. 160601-N spoločnosti, ktorá by bola vtom čase oprávnenou na vykonanie prepravy tohto druhu odpadu podľa zákona o odpadoch. Spoločnosť A.-A., s.r.o., rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Bratislave č. ZPH-703/2004-KRI zo dňa 17. septembra 2004 dostala súhlas na prepravu nebezpečných odpadov (bližšie

špecifikovaných v citovanom rozhodnutí). Toto rozhodnutie bolo zmenené rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Bratislave č. ZPH/2005/00349-ANK zo dňa 13. januára 2005, ktorým spoločnosť A.-A., s.r.o. získala súhlas na prepravu nebezpečných odpadov na všetky kraje Slovenskej republiky. Pôvodné rozhodnutie bolo opätovne zmenené rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Bratislave č. ZPH-528/2005-KRI zo dňa 18. marca 2005, ktorým sa súhlas na prepravu nebezpečných odpadov (kat.č. 160601 – olovené batérie) vzťahuje len na Bratislavský kraj a len do 31. decembra 2005. Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť A.-A., s.r.o. nebola dňa 26. januára 2006 oprávnená na prepravu nebezpečného odpadu kat. č. 160601.

Je nesporné, že žalobca odovzdal **dňa 26. januára 2006** odpad spoločnosti A.-A., s.r.o., ktorá nebola oprávnená na prepravu nebezpečného odpadu. Najvyšší súd však prihliadol na existenciu písomného potvrdenia Obvodného úradu životného prostredia v Malackách č.j. OÚŽP–2006/01685-HAP zo **dňa 10. októbra 2006**, že spoločnosť A.-A., s.r.o., má pre prevádzku Z. platný súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom kat.č. 16 06 01, **ktorý bol vydaný rozhodnutím: č.j.: OÚŽP-2004/O1114-Ing. Ha zo dňa 27. júla 2004.**

Podľa § 19 ods. 1 písm. f/ zák.č. 223/2001 Z.z. o odpadoch držiteľ odpadu je povinný odovzdať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa tohto zákona, ak nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám.

K porušeniu povinnosti žalobcom objektívne došlo. Pokiaľ Obvodný úrad životného prostredia v Malackách, ktorý vedie evidenciu súhlasov žalobcovi a to i dodatočne oznámil, že A.-A., s.r.o., má platný súhlas na nakladanie s nebezpečným odpadom, kat.č. 16 06 01, hoci objektívne tomu tak nebolo, ide o právnu situáciu, s ktorou zákon výslovne nepočítal. Zákonodarca totiž pri formulovaní objektívnej povinnosti držiteľa odpadu podľa § 19 ods. 1, písm. f/ zák.č. 223/2001 Z.z. o odpadoch vychádzal z toho, že držiteľovi bude a môže byť správnym orgánom poskytnutá iba správna informácia, zodpovedajúca objektívnemu stavu veci. Pokiaľ i dodatočne vznikli pochybnosti o tom, že Obvodný úrad životného prostredia v Malackách správnu informáciu o spoločnosti A.-A. s.r.o. M. na nakladanie s nebezpečným odpadom mohol žalobcovi poskytnúť, táto okolnosť významne vplýva na možnosť uloženia sankcie žalobcovi.

Zákon o odpadoch s uložením sankcie ani v každom prípade nepočíta a umožňuje podľa § 73 ods.2 zák.č. 223/2001 Z.z. upozorniť držiteľa odpadu na objektívne porušenie povinnosti. Ukladanie sankcií je v zmysle uvedeného ustanovenia subsidiárne. Podľa § 79 ods.2 zák.č. 223/2001 Z.z. pri ukladaní pokuty sa prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania, na rozsah ohrozenia zdravia ľudí a životného prostredia, prípadne na mieru ich poškodenia.

Odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Žalobca mal vo veci úspech preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalobcovi vznikli v konaní trovy pozostávajúce z náhrady súdneho poplatku z podanej žaloby 2 000,-- Sk a z náhrady súdneho poplatku z podaného odvolania 2 000,--Sk. Trovy právneho zastúpenia žalobca nevyčíslil, preto mu súd ich náhradu v rámci trov konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 23.júla 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:

Alena Augustiňáková